

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ד' באדר ב תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ג'

1. על אלו משניות הקשו מדוע מופיע בהם לשון 'דרכים ולא דברים'?
 - א. בז' דרכים בודקין את הזב - ותירצו: באו להשמיענו שדרך אכילה ושתיה מרובה, להביא לידי זיבה.
 - ב. אתרוג שוה לאילן בג' דרכים - ותירצו: משום הסיפא שלירק בדרך אחד שנו בו 'דרך', כיון שבאו להשמיענו שדרכו של אתרוג כירק שדרכו ליגדל על כל מים ובשעת לקיטתו עישורו.
 - ג. כוי יש בו דרכים שוה לחיה... שוה לבהמה... שוה לחיה ולבהמה... לא לחיה ולא לבהמה...
 - ד. זו אחת מן הדרכים ששוו גיטי נשים לשחרורי עבדים ניתני דברים.

כיון שהאחרונים לא תורצו מסיקה הגמרא - במקום שהתנא בא לחלק בפרטי הענין 'דרכים' ובמקום שאין חילוקים 'דברים', וראיה מהסיפא שם ר"א אומר: אתרוג שוה לאילן לכל דבר, ש"מ.
2. נקנית בשלשה דרכים וקונה את עצמה בשני דרכים. מה בא המנין למעט?
 - א. מניינא דרישא למעט חופה, ולרב הונא הסובר חופה קונה מק"ו, למעט חליפין, שלא נאמר כיון שלומדים קיחה קיחה משדה עפרון שנקנית בחליפין. והטעם שבאמת לא לומדים כיון שחליפין ישנם בפחות משהו פרוטה, ואשה אינה מקנה עצמה בפחות מש"פ.
 - ב. מנינא לסיפא ממעט חליצה שלא נלמד בק"ו מיבמה שאינה יוצאת בגט ומ"מ ניתרת בחליצה, והטעם שאכן לא לומדים 'ספר כריתות' ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה.
3. מה המקור שמועיל קידושי כסף, וכן שהאב זכאי בכסף קידושי בתו קטנה?

נאמר לגבי אמר עבריה 'ויצאה חנם אין כסף', ודרשו אין כסף לאדון זה, אבל יש כסף לאדון אחר, וזהו האב שמקדש את בתו. ואין לומר שהיא תקבל שהרי התורה נתנה לו את הזכות לקדש את בתו, 'את בתי נתתי'...
4. יתכן שהמקור הנ"ל הוא רק לקטנה שאין לה יד לקבל קידושיה, שהרי אין לה דעת להקנות, אך מה המקור לנערה?
 - א. בנעוריה בית אביה - כל שבח נעורים לאביה.
 - ב. והקשו שהרי אף הדין שמעשה הבת לאביה נלמד מ'וכי ימכור איש את בתו לאמה' ולא מ'בנעוריה', ובהכרח משום שפסוק זה נאמר רק לגבי שמיפר נדריה.
 - ג. ואין ללמוד מנדרים - כיון שממונא מאיסורא לא ילפינן.
 - ד. ואין ללמוד מכך שמקבל קנס אונס ופיתוי של בתו, כיון ששוניים הם בכך שהוא שייך בהם.
 - ה. למסקנה - אכן המקור כמו של נערה מ'אין כסף' וכו'.. ואין לומר שהכסף ילך לנערה, כיון שמסתבר שנתמעט יציאה כמו אמה שאין כסף לאדון.
 - ו. ואף שאינו דומה לגמרי שהרי יציאת האמה היא לגמרי, אך כשאב מקדש את בתו היא עדיין מחוסרת מסירה לחופה, מ"מ לענין הפרת נדרים יצאה מרשות האב, שהרי שנינו נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה.